

Yömajan ja turvakodin seutukunnalle perustamista koskeva valtuustoaloite

641/00.04.00/2021

KV 15.11.2021 § 126

Valtuutettu Otto Eriksson luki yömajan ja turvakodin seutukunnalle perustamista koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Sosiaali- ja terveysministeriö on Marinin hallituksen tavoitteiden mukaisesti 2020 ja 2021 kutsunut hankerahoituksen piiriin kuntia, joissa on eniten asunnottomia. Yhteistyöohjelman tavoite on puolittaa asunnottomuus vuoteen 2023. Forssan seudulla dataa ei ole, miten moni on suoraan tai välillisesti asunnoton. Eikä työkaluja, jolla tietoja kerättäisiin. Hankkeita asian ympärillä ei ole alueellamme.

Esitämme yömajan perustamista kuntayhteistyönä ja nopealla aikataululla. Yömaja tarjoaisi turvaa, mutta myös keräisi ilman henkilötietoja tietoa asunnottomien määrästä. Yömajassa voidaan myös tarjota matalalla kynnyksellä palveluohjausta tms.

Aloitteen tueksi nostamme lain asumisolojen kehittämisestä (919/1985) 1 §:n sanamuodon, joka kuuluu seuraavanlaisesti:” Asunto-olojen kehittämisen tavoitteena on turvata jokaiselle Suomessa vakinaisesti asuvalle mahdollisuus kohtuulliseen asumiseen - -”. Lisäksi korostamme saman lain pykälää 5, jossa säädetään, että kunnan on huolehdittava toimenpiteistä, joilla erityisesti asunnottomien ja puutteellisesti asuvien asumisoloja parannetaan ja mikäli he itse omatoimisesti eivät kykene asuntoa hankkimaan, kunnan on velvollisuus on järjestää kohtuulliset asumisolot. Muistutamme myös kuntalain (410/2015) 8 §:n järjestämisvastuun velvoitteista, joiden mukaan kunta voi itse järjestää tai sopia järjestämisvastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymällä.

Lisäksi esitämme turvakodin perustamista seutukunnallamme. Lähin on Hämeenlinnassa. Rehellinen kysymys arvoisat valtuutetut, onko järjestely matalan kynnyksen järjestely? Kotiväkivallan kohdalla ensimmäisenä mieleen tulee ehkä aikuisten ongelmat ja riidat. Mutta on nuoria, jotka joutuvat puntaroimaan kodin tilanteiden johdosta, onko turvallista jäädä tai mennä kotiin? Näihin tilanteisiin voi liittyä

päihteet, väkivalta ja seksuaalinen hyväksikäyttö tai sen pelko tai kaikki yhtä aikaa. Pääseekö hän Hämeenlinnaan? Onko meillä vastaavasti turvallista paikkaa ihmiselle, joka jostakin syystä on kunnan alueella yöllä ja vailla rahaa? Näitä tilanteita on, valitettavasti.

Jokaisella on oikeus turvaan. Turvakodissa voidaan antaa palveluohjausta aikuisille, sekä nuori ohjata ankkuritiimin asiakkaaksi, joka on moniammattillinen ja palkittu tapa lisätä turvallisuutta.”

Valtuustoaloitteessa olivat mukana valtuutetut Tero Ahtola, Otto Eriksson, Timo Helin, Asta Jaakkola, Topias Kujala, Sami Mattila, Mikko Suomi ja Kari Suoranta sekä varavaltuutetut Jyrki Jokela ja Anniina Vinkki.

Päätös Valtuusto lähetti valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 29.11.2021 § 405

Valmistelija Kaupunginsihteeri Matti Pietilä, p. 03 4141 5269, matti.pietila (ät) forssa.fi

Saadun tiedon mukaan samanlainen valtuustoaloite on tehty myös seudun muissa kunnissa. Sosiaali- ja terveystalouden viranomaiset huolehtivat valtakunnassa aloitteessa tarkoitetuista toiminnoista. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä tuottaa ja järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut jäsenkuntiensa puolesta. Siksi olisi tarkoituksenmukaista pyytää valtuustoaloitteesta kuntayhtymältä lausunto ennen muiden toimenpiteiden harkintaa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus pyytää Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymää antamaan kaupungille valtuustoaloitteesta lausunnon.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 27.03.2023 § 120

Valmistelija Hallintojohtaja Hanna Saarni, puh. 040 573 6133, hanna.saarni@forssa.fi

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä on antanut asiassa liitteen mukaisen lausunnon (FSHKY:n yhtymähallitus 31.1.2022 § 11).

Lausunnossa on todettu, että Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän aikuissosiaalityö (nykyisin Kanta-Hämeen

hyvinvointialue Oma Häme) tarjoaa palveluja asiakkaille, joilla on haasteita asumisessaan ja että useimmissa tilanteissa asunto voidaan tarjota palveluineen, mikäli asiakas ottaa sen vastaan ja kykenee tuen turvin asumaan siinä. Yömaja ei myöskään inhimillisestä näkökulmasta ole ensisijainen palvelumuoto, vaan asiakkaan haasteet tulisi pyrkiä ratkaisemaan kestävämmällä tavalla.

Turvakodin osalta lausunnossa on todettu, että palvelun järjestämisestä vastaa Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja Kanta-Hämeessä THL:n valitseman turvakotipalvelun tuottajana toimii Kanta-Hämeen perhetyö ry. Lähin turvakoti sijaitsee Hämeenlinnassa. Turvakoti on auki ympäri vuorokauden, palvelu on maksutonta ja myös sinne kulkemisen kustannukset korvataan asiakkaalle.

Lisäksi Forssan seudulla on sosiaali- ja kriisipäivystyksen käytössä kriisiasunto, jota voidaan käyttää akuuteissa tilanteissa lyhytaikaiseen majoittamiseen, mikäli asiakas ei tarvitse yöaikaan palveluja. Lausunnon mukaan tarvetta näitä laajemmille palveluille ei käytännössä ole havaittu.

Loppupäätelmänä Forssan hyvinvointikuntayhtymä on lausunnossaan todennut, että seudulle ei ole tarvetta perustaa yömajaa eikä turvakotia lausunnossa mainittuihin syihin perustuen.

Lausunnon antamisen jälkeen Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän palvelut ovat kiinteistöjen hallinnointia lukuunottamatta siirtyneet Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle, mutta palvelut toimivat edelleen lausunnossa kuvatulla tavalla. Lausunnossa esitetyt seikat ja se huomioiden, että turvakotitoiminta tai yömajat eivät kuulu kunnan perustehtäviin, aloitteen mukaiset toimet eivät ole tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia kunnan toimenpiteinä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, puh. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus 1. merkitsee asiassa annetut selvitykset tiedokseen ja toteaa, ettei aloite aiheuta tarvetta muille jatkotoimenpiteille. 2. ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee asiassa annetut selvitykset tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.